

سه خصلت نمازگزار واقعی چیست

وقتی نمازگزار به نماز می‌ایستد، فرشتگان از آنجا تا دورنمای آسمان او را در بر می‌گیرند و خداوند متعال فرشته‌ای را وکیل می‌کند تا به نمازگزار بگوید: تو اگر بدانی با چه کسی مناجات می‌کنی، دست از نماز بر نمی‌داری!

همشهری آنلاین: وقتی نمازگزار به نماز می‌ایستد، فرشتگان از آنجا تا دورنمای آسمان او را در بر می‌گیرند و خداوند متعال فرشته‌ای را وکیل می‌کند تا به نمازگزار بگوید: تو اگر بدانی با چه کسی مناجات می‌کنی، دست از نماز بر نمی‌داری!

به گزارش فارس، واژه «عبادت» در اصل به نظر بسیاری از واژه‌شناسان به معنای «خضوع» است و طبری در تفسیر «جامع‌البیان» می‌گوید: اصل عبودیت که به نظر او شامل عبادت نیز می‌شود، نزد همه عرب به معنای ذلت و خاکساری است.

ابوعلی سینا معتقد است: «العبادة هي غاية الخضوع والتذلل؛ عبادت نهایت خضوع و فروتنی است» و شهید مطهری در تعریف عبادت آورده است: پرستش آن حالتی است که در آن، انسان یک توجهی می‌کند که از ناحیه باطن خودش به آن حقیقتی که او را آفریده است و خودش را در قبضه قدرت او می‌بیند، خودش را به او نیازمند و محتاج می‌بیند. در واقع سیری است که انسان از خلق به سوی خالق می‌کند. این امر اساساً قطع نظر از فایده و اثری که داشته باشد، خودش یکی از نیازهای روحی بشر است.

آگاهی عمیق و بصیرت و اندیشه در دین، رمز ارزشمندی کارها و عبادات است و بدون آن عمل، فاقد ارزش لازم است لذا یکی از مواردی که می‌تواند ما را در انجام عبادت، راغب کند پی‌بردن به حکمت عبادات است.

آیت‌الله جوادی آملی از جمله کسانی است که به طور مفصل درباره حکمت و فلسفه اعمال عبادی دین مبین اسلام سخن گفته است. آنچه در ادامه می‌خوانید به موضوع «همنشینی نمازگزار با فرشتگان» می‌پردازد که برگرفته از بیانات این عالم فرزانه است.

همنشینی با فرشتگان

ذیل آیه یکم سوره مبارکه «فاطر» مبنی بر «الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَى أَجْنَحَةٍ مَّتَنَّى وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» آمده است که جعفر طیار وقتی دو دستش را در راه خدا داد، خدای سبحان به او دو بال مرحمت کرده که «يَطِيرُ بِهِمَا مَعَ الْمَلَائِكَةِ فِي الْجَنَّةِ» وی با آن دو بال به همراه فرشتگان در بهشت، مشغول پرواز است. فضیلت حشر با فرشتگان، که هیچ لذتی بالاتر از آن نیست، در روایات برای بنده صالح خدا، حضرت ابوالفضل العباس (ع) نیز گفته شده و اینگونه پاداش‌های غیبی، ظهور راز عبادت و اطاعت و بروز روح بندگی است.

امام باقر (ع) می‌فرماید: «مَا مِنْ عَبْدٍ مِنْ شِيعَتِنَا يَقُومَ إِلَى الصَّلَاةِ إِلَّا اكْتَفَتْهُ بَعْدَ مَنْ خَالَفَهُ مَلَائِكَةٌ يُصَلُّونَ خَلْفَهُ يَدْعُونَ اللَّهَ لَهُ حَتَّى يَقْرُغَ مِنْ صَلَاتِهِ» هیچ بنده‌ای از شیعیان ما به نماز نمی‌ایستد جز آنکه به تعداد مخالفان او فرشتگان وی را در بر می‌گیرند و پشت سر او نماز می‌گذارند، و برای او دعا می‌کنند تا از نماز فراغت یابد.

انسان می‌تواند امام فرشتگان باشد. قرآن هم تشویق می‌کند که شما آن قدر می‌توانید رشد کنید که بگویید «وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا» خدایا، ما را به جایی برسان که اهل تقوی به ما اقتدا کنند. آنان تابع ما باشند و ما آنان را رهبری کنیم.

از امام محمد باقر علیه السلام روایت شده است که نمازگزار سه خصلت دارد:

خصلت اول: وقتی نمازگزار به نماز ایستاد، فرشتگان از آنجا تا دورنمای آسمان او را در بر می‌گیرند و او در میان صفوف فرشتگان است. این چه عبادتی است که همه فرشتگان مأمور حفظ انسانند تا وسوسه‌ها، شیطان، وهم و خیال از هیچ راهی نتوانند نمازگزار را به خود متوجه کند؟ اگر نمازگزار با حضور قلب، متوجه نماز شود، در حصار امن فرشتگان قرار می‌گیرد.

گاهی نمازی خوانده می‌شود، ولی وقتی تمام شد، صورتش سیاه است به نمازگزار می‌گوید: «تو مرا ضایع کردی خدا تو را ضایع کند» و گاهی صورتش سفید و روشن است و می‌گوید: «تو مرا حفظ کردی خدا تو را حفظ کند».

شیطان در کمین نماز، روزه و کارهای خیر است، در کنار خیر می‌نشیند و وسوسه می‌کند. خودش گفته: «لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ» من در کمین راست تو می‌نشینم، کمین می‌کنم و نمی‌گذارم عبور کنید. مرکز فساد و گناه، کمینگاه شیطان است. در

نماز وسوسه می‌کند، یک وقت انسان متوجه می‌شود که نمازش تمام شده و می‌گوید «السلامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکَاتُهُ»!

خصلت دوم اینکه: خیرات از چهره‌های آسمان پیوسته بر سر نمازگزاران فرود می‌آید تا نمازش را به پایان برساند.

خیر چیست؟ ما چه چیز را خیر می‌دانیم؟ بعضی عمرها با برکت است. دوست خوب، استاد خوب، شاگرد خوب، فرزند صالح و داشتن اخلاص، خیرات و وسیله رساندن انسان به خیر نهایی است. تمام آنچه ذکر شد در سایه نماز تحصیل می‌شود و نمازگزار به مدد این عبادت، مستحق نزول خیرات و خوبی‌ها می‌شود.

خصلت سوم اینکه: خدای سبحان فرشته‌ای را وکیل کرده تا به نمازگزار بگوید: تو اگر بدانی با چه کسی مناجات می‌کنی، دست از نماز بر نمی‌داری.

لذا از معصوم (ع) رسیده است که «أَذِقْنِي فِيهِ حُلَاوَةَ ذِكْرِكَ» شیرینی یادت را به من بچشان چون ما نچشیدیم، نماز برایمان عادی است اینکه ما نماز می‌خوانیم و چیزی از نورانیت حس نمی‌کنیم برای آن است که نماز را با آداب و اسرار آن نخوانده‌ایم.